

Rapport etter kommunalt tilsyn etter miljørettet helsevern.

24.03.2026

Rapport etter kommunalt tilsyn etter miljørettet helsevern

Grong barne- og ungdomsskole

18.05.2026

Tidspunkt for tilsynet:

Tilsynssted: Grong Barne- og Ungdomsskole

Leder for virksomheten: kari.sofie.fiskum@grong.kommune.no Tlf: 41289567

Byggansvarlig: Grong kommune, avd. for Drift og Investering v/ Emil Abraham Viem.

Navn på ansvarlig for gjennomføring av tilsynet: Kommunelegen i Grong kommune, Berit H J Grandaunet

E-post: berit.helen.jensen.grandaunet@grong.kommune.no Tlf: 93643076

Målingene med rapport er gjennomført av: Drift og Investering, avd. Grong kommune.

Formålet med målingen/mandat: Denne rapporten er skrevet etter stedlig tilsyn.

Tilsynet er pålagt av Kommuneoverlegen i Grong Kommune. Formålet med stedlig kommunalt tilsyn er godkjenning iht forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler §§ 1 til 24, og § 27.

1. Mandat/generell informasjon

1.1: Formålet med kommunalt tilsyn:

Formålet med tilsynet er å vurdere om virksomheten etterlever forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler §§ 1 til 24, og § 27. Tilsynet ble gjennomført ved bruk av følgende metodikk: intervju, befaring og dokumentgjennomgang.

1.2: Forankring lov/ forskrift og valg av prosedyre:

Det følger av § 9 i lov om folkehelsearbeid at kommunen skal føre tilsyn med de faktorer og forhold i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen. Denne oppgaven er delegert til kommuneoverlegen i Grong kommune.

- Folkehelseloven
- Forskrift om miljørettet helsevern

2.0 Tema for tilsynet:

Alle relevante krav som forskrift om miljørettet helsevern i skoler/barnehager stiller til virksomheten, §§ 1 – 24,27. Tilsynet har plikt til å vurdere alle sider ved driften av enhetene, for å sikre at forholdene ligger til rette, slik at kommunen med sine oppvekstenheter kan få på plass den helsemessige godkjenningen etter å ha korrigert de avvik som er beskrevet i dokumentet nedenfor.

Denne rapporten er å anse som endelig dersom kommuneoverlegen i Grong kommune ikke får tilbakemelding om faktiske feil eller endringer innen 2 uker etter at rapporten er mottatt.

2.1 Metode:

Kontroll ble gjennomført ved bruk av følgende metodikk: intervju, befaring og dokumentgjennomgang.

Undertegnede har gjennomgått prosedyrer fra Compilo og forespurt virksomhet om opplysninger skriftlig og intervjuet relevante ansatte samt elevrådsrepresentanter fra ungdomsskolen i kommunen, om problemstillinger som omfatter miljørettet helsevern ved Grong barne- og ungdomsskole.

3.0 Hovedkonklusjon:

Da kommunen mangler dokumentasjon på godkjenning av virksomheter (Barnehager/skoler/SFO) etter miljørettet helsevern, er dette gjort som fullstendig tilsyn.

Det vises ellers til gode dialoger om de forhold som var gjenstand for vurdering. Grong barne- og ungdomsskole består av både SFO, barneskole 1.-7.trinn og ungdomsskole 8.-10.trinn. Rapporten er skrevet felles. Grong barne- og ungdomsskole er samlokalisert med Kuben kulturhus inkludert Grong folkebibliotek, sistnevnte med åpningstider som samsvarer med skoletidene. Dette gir spesifikke utfordringer opp mot utearealet, kommentert nedenfor.

Skolen har mange rutiner og prosedyrer, men det er gjennomgående et etterslep på revisjon. Kommunens kvalitetssystem, Compilo, har ikke systematisk vært brukt og det har dermed vært utfordrende å få oversikt over internkontroll ved gjennomgang. Internkontrollsystemet ved Grong barne- og ungdomsskole settes derfor som kritisk avvik, da det forventes at kommunens internkontrollsystem skal benyttes systematisk.

Det etterspørres i tillegg enkelte rutiner knyttet til sikkerhet, beredskap og regelverk omkring matservering. Enkelte av rutinene som etterspørres, bør utarbeides felles for kommunen og etter en felles kommunal ROS analyse. Det er også et behov for å sette rutiner og aktiviteter inkl. kursing av ansatte og prøvetaking, inn i årshjul for å øke systematikken i arbeidet med miljørettet helsevern og sikkerhet.

Kommunen er i ferd med å gjøre et større arbeid knyttet til systematisk oppfølging av bygningsmasse, inneklima og uteareal. En viktig del av dette arbeidet er etablering av lang tids vedlikeholdsplan, hvilket mangler.

I tillegg er det et behov for å etablere rutiner slik at utendørs lekeareal gjennomgås regelmessig for å sikre at arealet tilfredsstiller gjeldende forskrifter og krav mhp. bl.a. underlag og fallhøyder inkl. [Forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr - Lovdata](#).

Mer detaljert beskrivelse av vurderingen er lagt under hovedtema og punktvis i vedlegg 1(handlingsplan).

Fullt tilsyn for godkjenning innbefatter følgende tematiske hovedtema: a. Internkontroll, rutiner og prosedyrer. b. Mat, smittevern og renhold. c. Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr (ulykkesforebygging). d. Inneklima. e. Utemiljø.

Konklusjonen deles opp i tilsynets tematiske hovedpunkt.

a. Internkontroll, rutiner og prosedyrer:

Grong barne- og ungdomsskole har i liten grad benyttet seg av kommunens system for internkontroll inkludert avviksmeldinger. Dette har gjort det utfordrende for tilsynsmyndigheten å skaffe seg oversikt over internkontroll og denne systematikk. Dette er derfor lagt inn i rapporten som kritisk avvik. Inntrykket er likevel at de fleste dokumenter, veiledninger prosedyrer og retningslinjer er tilstede, men at det er et etterslep på revidering av både ROS analyser, rutiner og prosedyrer. Det fremstår som årshjul, rutiner og prosedyrer blir benyttet av de ansatte i hverdagen. Systematisk melding av avvik inn i kommunens system, herunder Femac og Compilo synes noe mangelfull, da skolen i liten grad har benyttet disse verktøyene. Årshjul for tekniske kontroller og målinger er nylig etablert og forventer å bidra til mer systematikk i det tekniske vedlikeholdet.

Det foreligger enkelte mangler som må korrigeres mhp. prosedyrer/rutiner. Disse gjennomgås punktvis nedenunder og i vedlegg 1.

1. Manglende planer og rutiner:

- * Det foreligger ingen vedtatt lang tids vedlikeholdsplan plan (Forvaltning, drift og vedlikehold) av oppvekstsenteret (felles kommunal oppgave).
- * Etabler evakueringsplan for ulike situasjoner i samarbeid med Grong kommune.
- * Det må etableres rutine lagt inn i årshjul for gjennomgang og oppdatering av sikkerhetsblad kjemikalier i bruk, samt oppryddingsrutine for kjemikalier som ikke lenger er i bruk, herunder kjemikalier som tidligere ble brukt i naturfagundervisningen. Naturfagsarealet må ryddes og kjemikalier som oppbevares der nå destrueres forskriftsmessig.
- * Etabler og implementer rutine for nøkkelfjerning for strøm på hev/senk gulv i basseng.
- * Det har kommet fram ulike oppfatninger vedr. om Grong barne- og ungdomsskole har et «bomberom»: Det er et areal i kjelleren som kalles «bomberom» men dette arealet benyttes til lager. Det ønskes derfor en

avklaring om dette er et areal som tilfredsstiller krav til bomberom og dersom dette faktisk tilfredsstiller slike krav så må da etableres en rutine for klargjøring og vedlikehold av arealet til bomberom-formål.

2. Etterslep i revidering:

Det er rapportert om et etterslep på revidering av rutiner og prosedyrer. Prosedyrer/rutiner/ROS analyser dette gjelder er markert i kontrollskjema for miljørettet helsevern, kommuneoverlegens kommentarer. (vedlegg 1).

3. Etterlevelse av rutiner/prosedyrer:

Det etterspørres systematisk gjennomgang av rutiner og prosedyrer med nyansatte for å sikre etterlevelse og forståelse.

Videre bør det vurderes om flere rutiner kan ligge som sjekklister, f.eks rutiner omkring kjøkken og mattilberedning mhp ren og skitten sone, ryddig kjøkkenbenk, temperaturovervåking av kjøleskap o.l. Rutiner og prosedyrer bør være så kortfattede som mulig.

Det etterspørres også en skjerpet bevissthet og systematikk i arbeidet med beredskap, potensielle trussel- og krisesituasjoner inkl. evakueringsprosedyrer.

4. Årshjul/årsplaner.

Det synes som årshjul/årsplan benyttes i relativt stor grad. Der det er usikkerhet om det er utført handlinger, målinger eller øvelser, må dette settes inn i årsplan/årshjul slik at det oppdateres mest mulig løpende. Dette øker systematikken. Det finnes flere web-baserte gratis kurs opp mot folkehelseforhold som f.eks. kost som bør benyttes i større grad, gjerne satt inn i årshjul for regelmessig faglig oppdatering for ansatte. Dette for å øke bevisstheten om oppvekstsektorens sentrale rolle når det gjelder å bidra til at barn og ungdom får gode oppvekstmiljø som bedrer fremtidig helse.

De fleste tekniske målinger er relativt gamle og noen mangler (vedlegg 1). Arbeid med bedret systematikk for teknisk gjennomgang og målinger er nå pågående.

Se for øvrig vedlegg 1 med mindre avvik, frister og råd.

b. Mat, smittevern og renhold:

1. Renhold:

Renholdsplanen er laget i samarbeid mellom virksomhet og renholdsleder, men det er ikke etablert faste møtepunkt der renholdsplan diskuteres og revideres ut fra behov.

- Etabler regelmessige møter for denne type diskusjon mellom virksomhet og renholdsleder etablert og legg dette inn i årshjul for systematikk.

Det rapporteres om dårlig lukt både i toalett på småtrinnet, men også toalett i guttegarderoben. Renhold i garderobene vanskeliggjøres av rot og hærverk særlig i guttegarderoben.

- Revider renholdsrutiner i toalett med luktutfordringer.
- Sørg for rydde- og låserutiner av garderober for å hindre rot og hærverk som vanskeliggjør renhold.

2. Smittevern:

Smittevern er gjennomgående godt ivaretatt, trolig som et resultat av nylig pandemi. Vedvarende høyt fokus på problematikken omkring smittevern må opprettholdes ved hyppig gjennomgang av rutiner.

Det ønskes følgende rutiner opp mot smittevern før godkjenning:

- Rutine for svikt i vannforsyningen.
- Rutine om automatisk varsling av renhold dersom det er pågående utbrudd av smittsom sykdom.
- Skolekjøkkenrutine for hvordan forebygge matbåren smitte, ønskes, samt vedlikeholdt temperaturlogg.

Det rapporteres å være kaldt på enkelte toalett. Spesielt do på endevegg, barneskole/småtrinnet. Dette har medført at elever vegrer seg for å gå på toalettet på kalde dager, hvilket igjen potensielt kan medføre sykdom som urinvegsinfeksjon og obstipasjon.

- Temperaturkorrigerende tiltak ved ventilasjon eller oppvarming på de toalett der dette er et problem.

3. Mat:

Grong barne- og ungdomsskole har ikke systematisk opplæring av ansatte med hensyn på ernæring og sunt kosthold. Opplæring av barna skjer på 3. trinn, 7. trinn og 10. trinn, samsvarende med kompetansemål

Dette foreligger forbedringspunkter opp mot anbefalinger fra helsemyndighetene f.eks «minst 50% av kostholdet komme fra frukt og grønt», «råvarebasert kosthold», unngå koffeinholdig drikke, herunder sjokolademelk, og systematisk unngå skjerm under måltid. Dette fremgår ut fra anbefalinger om anbefaling fra Helsedirektoratet om [mat-og-maltider-barneskole-og-SFO-nfr-bokmal.pdf](#) fra 2015 og nye skjermråd fra 2025: [Skjermråd for barn og unge - Helsedirektoratet](#). Ut fra et folkehelseperspektiv og basert på tall fra bl.a folkehelsebarometret og Trøndelag i tall, er ernæring og sunt kosthold et tema som vil kreve systematisk arbeid i Grong kommune

fremover. Dette bør bli et arbeid på mer overordnet nivå, særlig fokusert inn mot oppvekstsektoren.

Det fremkommer fra flere informanter, at matpakkene medsendt hjemmefra, til dels er av svært varierende kvalitet mhp. næringsverdi da innholdet av sukker, hvitt mel og salt i produktene som til dels sendes med i, er høyt. Dersom Grong kommune systematisk skal påvirke foreldrenes valg, så vil det kreve at kommunen går foran med gode eksempler mhp. hvilken mat som tilbys barna i skole/barnehage.

Ut fra forhold som dekkes av miljørettet helsevern ønskes følgende punkter forbedret:

- Gjennomgang og revidering av rutiner opp mot næringsmiddelovgivningen inkl. rutiner for renholdsrutiner, oppbevaringsrutiner, ren og skitten sone og etablering av systematisk temperaturlogg for kjøleskap, samt årlig gjennomgang av rutiner med de ansatte.
- Legge inn i årshjul felles kommunalt foreldremøte med kost og matpakke som tema samt opplæring av ansatte. Dele ut statens brosjyre om matpakker til foreldrene.
- Gjennomgå hvilken mat og drikke som tilbys i kommunal regi.

Se for øvrig vedlegg 1 med mindre avvik, frister og råd.

c. Beredskap, førstehjelp og sikkerhetsutstyr (ulykkesforebygging):

Det er etablert beredskapsplan. Denne er ajourført, men det mangler plan/prosedyre/rutine for evakuering og klar prosedyre for håndtering av trusselsituasjoner, såkalte PLIVO situasjoner. Det mangler også prosedyre for hvordan bortfall av strøm/vann skal håndteres. Det anbefales også at sikkerhetsrutiner gjennomgås med vikarer/nyansatte som en del av introduksjonstilbudet til nyansatte, samt sikre at nyansatte og elevene spesielt ungdomsskoleelever får førstehjelpskurs og brannkurs. Slukkeøvelser bør inngå i brannopplæringen.

Følgende avvik må lukkes før godkjenning etter miljørettet helsevern:

- Etabler sikkerhetsrutiner og prosedyrer opp mot trusselsituasjoner, kriser og krig etter felles kommunal ROS analyse.
- Innfør årlige møtepunkt med politi med praktiske scenarioer som kan benyttes i ulike trusselsituasjoner ev. vurder kurs for ansatte opp mot trusselsituasjoner.
- Sørg for opprydding av kjemiske produkt samt oppdaterte tilgjengelige datablad for disse. Naturfagsalen må ryddes for kjemikalier som ikke lenger er i bruk og disse kjemikaliene må fjernes forskriftsmessig.

- Avklar hvorvidt skolen har godkjent bomberom og klargjør dette for ev. bruk ved rydding tilpassede fasiliteter.

Se for øvrig vedlegg 1 med mindre avvik, frister og råd.

d. Inneklima:

Utfordringer i bygningsmassen: Den eldste delen av Grong barne- og ungdomsskole var i sin tid bygget med innovative løsninger inkludert skråstilte vinduer i tak som skulle bidra til oppvarming vha. sol. I tillegg er det et område som betegnes «Knekken» i barneskolens areal. Begge disse løsningene har vist seg å ha svakheter knyttet til lekkasje og det har vært vedvarende problem med dette, på tross av gjentatte utbedringer. Problemene knyttes særlig til vind med regn. Bygningen har tegn til at det har vært vannlekkasjer, men det er ikke tegn til råte eller sopp, hvilket passer med opplysningene om at problemet oppstår knyttet til spesielle vær-situasjoner. Dette er et punkt som vil følges opp tett, da problemet har vært langvarig og antas å være knyttet til strukturell svakhet.

I varmere perioder kan luften i barneskolens areal bli noe tung og arealene rapporteres å bli for varme. Mest sannsynlig er dette en konsekvens av hvordan bygningen er konstruert, der det ble lagt opp til passiv oppvarming vha sol. Ungdomsskolen opplever også i noen grad utfordringer med varme lokaler og tung luft. Dette gjelder flere klasserom og skal ha medført behov for lufting med åpne vinduer selv under den kaldeste perioden.

Informantene har videre rapportert om utfordringer med kalde klasserom i kuldeperioder på vinteren. Dette er særlig knyttet til rom nært endevegg i barneskolens areal, men det rapporteres også om dette fra ungdomsskolen, der ovnene skal ha hatt redusert funksjon deler av vinteren. Det er allerede bestilt ny varmeveksler som trolig vil bøte på utfordringene.

Vinduene har innebygd solrefleksjon slik at det ikke er satt inn solskjerming. Det er rapportert om særlige utfordringer med oppvarming av kantinearealet. I den grad varme klasserom knyttes til mangelfull solskjerming, må solskjerming vurderes. Deler av solskjerming i svømmehall er ødelagt.

Følgende avvik må lukkes:

- Kvantifisering av utfordringene med inneklimaet i form av målinger mangler. Dette gjelder også Radonmålinger, der det må gjøres brukstidsmålinger. Dersom utfordringene kan verifiseres i målinger, må det settes inn tiltak. Se Vedlegg 1.
- Solskjerming av svømmehall må repareres.

Se for øvrig vedlegg 1 med mindre avvik, frister og råd.

e. Utemiljø:

Hovedutfordringen ved utearealet ved Grong barne- og ungdomsskole er knyttet til trafikk inne i skolegården. Dette skjer på tross av skilting som klart viser at motorferdsel i skolegården ikke er tillatt i skoletiden. Gjentatte observasjoner av undertegnede sammen med opplysninger fra informanter, underbygger at skiltingen ikke respekteres. Grong barne- og ungdomsskole er samlokalisert med kulturhuset Kuben og det åpnes for parkering på lekearealet på kveldstid. Biblioteket er en del av kulturhuset Kuben og har åpningstid innenfor skolens åpningstid. Det er markert parkeringsplasser for bevegelseshemmede innenfor gjerdene til skolen og dermed inne på barnas lekeareal. Dette er en svært uheldig løsning, da dette mest sannsynlig bidrar til manglende respekt for skilting samtidig som det gir uklare signal mhp barnas lekeareal. Lekearealet ved Grong barne- og ungdomsskole må oppfattes å være en offentlig lekeplass også utenfor skolens åpningstid. Det er et viktig prinsipp at skolegårder og offentlige lekeplasser, ikke er parkeringsareal og at trafikk kun foregår utenfor skolegjerdene, for sikre barn trygge oppvekstmiljø.

Dagens løsning gir en stor risiko for at barn kan bli påkjørt i skoletiden eller mens de leker på ettermiddagen. Dette vil kunne ha svært alvorlig konsekvens barns liv og helse, dersom en ulykke skjer.

Tilgjengeligheten til kulturhuset Kuben kan sikres ved at reserverte parkeringsplasser for bevegelseshemmede flyttes utenfor gjerdet.

Lekearealet ved skolen er av eldre dato og bærer preg av slitasje. Flere av lekeapparatene er helt eller delvis fjernet og ikke erstattet. Det er funnet avvik på forhold som potensiell fallhøyde, underlag og sikring av disser. Slitasjepreget er særlig fremtredende i arealet til barneskolen.

Flere lekeapparat er helt her eller delvis tatt ned, slik at lekearealet totalt sett nå fremstår slitt og lite utfordrende. Kommunen har budsjettert for oppgradering av lekearealet, men dette er neppe tilstrekkelig til å dekke etterslepet.

Uteareal for ungdomsskolen er også lite utfordrende og til dels kjedelig, selv om selve størrelsen på arealet i seg selv burde kunne muliggjøre mer variert og helsefremmende aktiviteter.

Da barn/ungdommer tilbringer relativt lang tid på skolen, er det her behov for oppgradering av lekearealet slik at barna/ungdommene kan få relevante og aldersadekvate fysiske utfordringer.

Følgende avvik må lukkes:

- Skolegården må stenges for trafikk og det må tilrettelegges for parkering utenfor skoleplassens gjerder.
- Oppgradering av lekeareal anbefales lagt inn i lang tids vedlikeholdsplan for politisk behandling.

- Lekearealet må gjennomgå mhp på [Forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr - Lovdata](#) og ev. avvik må korrigeres.

Konklusjonen deles opp i tilsynets tematiske hovedpunkt og nærmere spesifisering av funn samt frist for retting kan finnes i kontrollskjema vedlagt (vedlegg 1, kommuneoverlegens kommentarer).